

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Beneficiorum Ecclesiasticorum Natvra, Ereptione, Qvalitatibvs Ad Ea Obtinenda Requisitis ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

480. Quibus personis Ecclesiasticis jure communi debeantur decimæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74477)

*ca. ad aures. de præscrip. Barb. loc. cit. n. 54. Pirh. num. 117. Laym. loc. cit. citans Covar. d. c. 17. n. 7. Canifi. cit. c. 9. Vafq. in mor. v. de benef. c. 1. nu. 36 &c. sine autem titulo requiritur & fufficit tempus immemoriale. AA. iidem. Ratio quod alterutrum requiratur necessario, sumitur ex generali regula: ad præscribendum contra Ecclesiam requiruntur 40. anni cum titulo, vel sine titulo tempus immemoriale; quando jus commune vel præsumptio est contra præscribentem. Abb. in c. si diligenti. de præscrip. n. 1. quemadmodum jus non tantum præsumitur ad Ecclesiam parochialem, ejusque ministros spectare, sed etiam severe prohibet eas ab aliis personis Ecclesiasticis percipi; cum sint instituta, ut solvantur à plebe in alimenta, & congruam sustentationem Clericorum eidem plebi ministrantium Sacramenta. Covar. loc. cit. Laym. & Pirh. ll. cit. ex c. cum contingit. & c. ad Apostolicam. de decim. ex c. ult. de parochiis. aliisque text. quos iidem citant. Ratio autem, quod fufficiat immemorialis præscriptio sine titulo (quod ipsum adhuc negant cum Sanch. plures alii apud Laym.) petitur ex alia generali regula: possessio immemorialis bona fide facit præsumptionem tituli, si est capacitas in possidente & præscribente. Laym. *ibid.**

4. Ad præscriptionem (idem est de consuetudine ut Pirh.) quâ parochia, in qua Sacramenta recipiuntur, præscribit contra parochiam (ejusdem tamen diocesis, ut addit Laym.) in qua sita sunt prædia, probabiliter fufficiunt 10. anni inter præfentes, & 20. inter absentes cum titulo; quia jus tali præscriptioni aut consuetudini inducenda non resistit, nec præsumptionem injusta usurpationis inducit, sed potius favet. dum c. cum sint. & c. ad Apostolicam. ait, in hoc casu sequendam esse consuetudinem diu (10. anni autem sunt longum tempus) obtentam, adeoque dicta præscriptio sit tantum præter jus; nimirum quatenus hoc ipsum, nimirum ad quam istarum Ecclesiarum pertineant decimæ, non discernat: ita sentit Abb. in c. cum sint. hoc tit. in sine. Covar. loc. cit. n. 8. Guttier. cit. c. 21. nu. 58. apud Laym. loc. cit. Card. de Luca in summa. de decimis n. 17. remittens ad d. 1. & 5. de decimis. Pirh. &c. contra Gl. in cit. c. cum sint. & Suar. cit. c. 22.

5. Ad præscriptionem parochi contra parochiam, dum dubium est, ad cujus parochiæ limites pertineat prædium, fufficiunt anni 10. Suar. *ibid.* apud Laym. & Pirh. ll. cit. Ut Ecclesia aliqua præscribar decimas Episcopo de jure communi debitas, quas tamen Episcopus nunquam possedit, cum non agatur de jure quasi sito, fufficit præscriptio sola quadragenaria cum scientia & patientia Episcopi. Barb. n. 57. citans Felin. in c. si diligenter. de præscrip. n. 7. Abb. in c. ad decimas. n. 46.

6. Ad præscriptionem contra Ecclesiam, cui tantum ex privilegio vel præscriptione competunt decimæ, fufficit quadragenaria possessio cum bona fide. Barb. loc. cit. n. 56. Engels cit. n. 21.

7. Ad præscribendum contra privatum Clericum fufficiunt anni 10. inter præfentes, & 20. inter absentes cum titulo, & sine illo 30. Engels *ibid.* citans Rebuff. q. 13. n. 100.

8. Porro, qui præscripsit jus percipiendi decimas in certa terrâ seu fundo, censetur præscripsisse decimas ex omnibus fructibus, qui in fundo isto nascuntur. c. cum in tua. de decim. Pirh. n. 118. Barb. n. 60. jus enim decimandi per se refertur ad ipsam terram seu fundum, qui absolute sit obnoxius de-

cimis ei, qui jus illud decimandi in eo præscripsit; ad certos autem fructus, qui ibi nascuntur, non nisi per accidens, & occasionaliter refertur; unde si in fundo aliquo per annos 20. percepti sunt certi fructus v. g. triticum sub generali ratione juris decimandi; eadem ratio etiam in aliis fructibus v. g. hordeo, avena, dum illi postmodum seminati fuerint, procedere debet, adeoque quod ad illos etiam præscriptum esse censetur; dum autem una eademque ratio militat, una eademque res non debet diverso jure censeretur, ut nimirum fundus idem quod ad aliquos fructus sit obnoxius decimis, & quod ad alterius generis fructus non; nisi forte decimæ ex certis fructibus ab antiquo solutæ fuerint Ecclesiæ parochiali v. g. decimæ minores, olerum, lupulorum, lini &c. aliæ verò decimæ majores ex iisdem prædiis alteri Ecclesiæ alicui v. g. Conventuali; tunc enim hæc non poterit decimas minores aliorum fructuum sub universalis ratione præscribere, cum hæc Ecclesiæ parochialis solita sit percipere.

9. Dum quis præscripsit decimas personales parochianorum habitantium in aliquo loco, & aliquis de novo adveniens in illo loco domicilium fixerit, contra illum quoque eadem decimæ præscriptæ censentur; in quo casu non dicitur præscriptio in una persona extendi ad aliam, sed jam facta respectu generis comprehendi speciem, quæ offertur, quamvis adversus illam specificè præscriptum non fuerit. Barb. cit. c. 28. §. 3. nu. 62. citans Guttier. c. 21. n. 112.

10. Ac denique, dum parochus vel alius ex alienæ parochiæ prædiis jus percipiendi decimas legitimo tempore præscripsit, non ideo etiam censendus est acquisivisse jus percipiendi decimas ex novalibus, si ea nullos antea fructus tulerunt; cum in iis, quæ contra jus sunt, non extendenda, sed potius restringenda licentia & præscriptio (quam regulam tradit Abb. in c. olim. de præscrip. n. ult.) non extenditur ad casum ad casum; quia non plus præscribitur, quam possidetur juxta c. sine possessione. de reg. juris in c. Gl. in c. cum contingat. de decim. v. Novalium. Covar. loc. cit. n. 13. Guttier. 99. canon. l. 2. c. 21. n. 78. Barb. n. 59. Verum hæc intelligenda de penitus incultis, seu nullos antea reddentibus fructus, si redigantur ad culturam; nam si fundus, ex quo sylva cædua, fœni aut herba reditus percipiuntur, & ex his decimæ præscribenti solvebatur; redactus fuerit ad ferenda frumenta, decimæ pariter ex his præscriptæ censentur juxta dicta antè. Barb. *ibid.*

Quæstio 480. Quibus personis Ecclesiasticis jure communi debeantur decimæ?

1. Respondeo primò in genere: ex prima ecclesiæ ordinatione ante divisionem diocesium in parochias, & erectionem beneficiorum in titulos, totius diocesis decimæ debite erant cœteri Clericorum in genere ministrantium populo spiritualia, aut in hoc ministerio juvantium, & pro populo orantium; ita ut distributio earum pro qualitate & mensura laboris aut necessitatis cuique facienda spectaret ad Prælatum, teste Clem. Romano l. 2. constitut. c. 25. c. 1. & c. pervenit. de decimis. Castrop. de decimis. p. 10. n. 1. Lessl. l. 2. de justit. c. 39. nu. 17. Pirh. n. 78. post factam verò divisionem diocesium in parochias, erectionemque beneficiorum in titulos, singulis ea debetur decimarum portio, quæ

cujus-

eiusque titulo attributa, & annexa est Less. *ibid.* vel etiam, quæ crescente dein decimarum cumulo, Clericorumque numero eorum quoque pluribus absque ratione beneficii ex gratia seu privilegio applicata fuit. Castrop. *loc. cit.* Atque ita licet seposito omni Ecclesiæ præcepto & taxatione, solis fortè iis, qui curam animarum habent, debeantur, ex iustitiâ decimæ, uti hoc insinuat D. Th. *loc. cit.* 2. 3. & Cajet. *ibid.* non enim præcindendo ab Ecclesiæ præcepto tenetur populus ex iustitiâ præter hos, eorumque necessarios adjuutores alere alios, sed ad summum ad aliorum quoque Ecclesiæ ministrorum sustentationem contribuere ex lege religionis vel charitatis; posita tamen Ecclesiæ taxatione, & præcepto de solvendis decimis debentur eæ ex iustitiâ non solum habentibus curam animarum, sed & aliis; eò quòd Ecclesia primitus imperaverit decimas intuitu totius cœtus seu omnium ministrorum suorum, quos omnes inde ali voluit. Less. *loc. cit.* ubi etiam *nu. 8.* ait solutionem decimarum esse actum iustitiæ & religionis, quatenus Ecclesia, etiam in recognitionem supremi domini divini & excellentiæ imperavit fidelibus solutionem decimarum, adeoque ut hinc infert Castrop. *p. 2. n. 10.* non solventem decimas peccare & contra iustitiam, & contra religionem. Supposito itaque Ecclesiæ præcepto

2. Secundò: Clericis omnibus, quibus concessum est beneficium Ecclesiasticum propriè dictum, sive illud curatum sit, sive simplex omnino, debentur decimæ ex iustitiâ de jure communi; non enim ex debentur Clericis, reenturque eos alere laici eò solum, quòd Sacramenta administrant, sed etiam quia ab Ecclesia ad cultum divinum, ad sacrificium, & orationes offerendas ex officio sub speciali titulo & obligatione tanquam proprii, & publici ejus ministri (quales sunt omnes & soli Clerici beneficiati, ratione collati illis ab Ecclesiâ beneficii) deputantur juxta *c. ex parte. de decimis.* Castrop. *p. 10. n. 1.* ex Suar. *cit. c. 28. n. 12.* & *c. 29. n. 4.* Unde jam religiosi aliisque Clericis beneficium Ecclesiasticum non habentibus decimæ non debentur ex jure communi, & jus proprium ad percipiendas decimas non habent, cum hoc ipso non sint ministri ejus proprii, & publici ab eâ deputati specialiter; sed ex privatâ devotione vel voto populo deserviant. Pirh. *n. 81.* Castrop. *n. 2.* Et si quandoque inserviant in spiritualibus populo ex pacto cum eis inito, vi istius pacti debetur eis necessario sustentatio, seu stipendium, sive illud detur ex decimis, sive ex bonis aliis Ecclesiasticis vel secularibus; & si detur ex decimis, id est per accidens. Pirh. *loc. cit.* Vi autem Ordinis seu characteris Clericalis capaces solum redduntur juris percipiendi decimas; si illud ipsis aliquo titulo legitimo obveniat. Pirh. *ibid.* Unde nec populus obligatur ex iustitiâ religiosos quæ tales sustentare, sed solum ex gratitudine, charitate, misericordiâ vel religione. Pirh. *ibid.* secus est, dum religiosi assignantur decimæ ratione beneficii Ecclesiastici ipsis concessi; ut si Ecclesia vel beneficium parochiale aut etiam simplex uniatur alicui monasterio, vel conferatur alicui particulari Clerico religioso; tum enim de iis, sicut de aliis beneficiatis secularibus loquendum: sed debentur iis decimæ vi privilegii eis concessi, licet quandoque sub obligatione exercendi ministerium aliquod spirituale. Castrop. *cit. n. 2.* quamvis & obtinere possint jus decimandi per consuetudinem, & possessionem bonâ fide continuatam

(quæ tamen & ipsa esse non potest, nisi præsumatur privilegium aliquod desuper iis concessum; uti illud actu præsumitur in foro externo; ubi decimæ à tempore immemoriali ab iis exiguntur) non quidem in vi possessionis, sed tituli præsumpti seu præscripti, Castrop. *n. 2.* citans Rebuff. *q. 13. num. 63.* Guttier. *c. 21. n. 6.* Non minùs tamen debentur iis in utroque casu ex iustitiâ; cum Ecclesia, cui post factam taxationem ex iustitiâ debentur decimæ, hoc ipsum jus, quod habet ad illas exigendas, transferat in religiosos, sicque illius juris possidendi sint capaces. Castrop. *n. 2.* ex Abb. & Suar. *suprà.* Porro applicationem decimarum factam cuiunque loco pio vel religioso modo quocunque, si beneficiatus exinde privetur debitâ sustentatione (uti sæpe contingit parochianos abundantes solve- re decimas, quæ tamen quia à Pontifice applicatae sunt Canonice vel alteri alicui loco pio, vel etiam laico, Clericus eis inserviens cogitur tenui stipendio vivere, & hinc cum docti & idonei nolint tam tenui stipendio vivere, sæpe indocti & improbi, qui aliter vivere nequeunt, cum maximo animarum damno præficiuntur) esse nullam, eò quòd Papa non sit omnium decimarum dominus, sed dispensator; foret autem iniqua decimarum dispensatio, quæ beneficiatum privans debito stipendio vellet gratis servire, docet Castrop. *nu. 3. & 4.* ex Suar. *cit. l. 1. c. 15. n. 7. & seq.* Adeoque non obstant tali applicatione, pensionarium v. g. seu eum, cui per modum pensionis applicatae, teneri adhuc ex iustitiâ beneficiatum congruenter sustentare. Quòd si præstare nequiret pensionarius talis, teneri Papam à pensionario avocare decimas, aut dicto beneficiato pensionem aliam aut beneficium ad sustentationem assignare, absque eo, quòd is beneficium illud tenere dimittere teneatur, etiam dum sciens ejus penuriam illud acceptasset; cum Ecclesia nolit quempiam obligare ad inserviendum gratis, Castrop. *n. 4.* Less. *l. 2. c. 34. num. 164.* contra Suar. *loc. cit.* consentem, in eo casu talem teneri servire gratis. Quin & absque eo, quòd dum neque dictus pensionarius, neque Papa tali beneficiato sufficiens stipendium relinquunt, neque parochiani possunt ex decimis detrachere, ut beneficiato illi tribuant, teneantur iidem parochiani isti beneficia- to alias pensiones aut decimas tribuere; cum populus pro exhibito sibi ministerio non teneatur duas vel bis solve- re decimas; uti nec tenetur sustentare Vicarium, dum decimas integrè solvit parochi. Neque populus ipse gravet istum suum ministrum; sed Papa vel dicti pensionarii, subtrahentes ei congruens stipendium. Castrop. *n. 6.* citans Less. *c. 39. n. 17.* Suar. *c. 15. n. 10.* Covar. & c. Possè quoque parochianos ipsos, dum beneficiatus per Vicarios inserviens eis debitam sustentationem non tribuit (cum ramen sub hoc onere recipiat decimas) easdem denegare beneficiato, ut viceurato detur congrua sustentatio; cum in hoc gerant partes ipsius curati, & adimpleant obligationem, quam ipse deberet implere. similiter in isto casu possè illos dicto tali pensionario detrachere de decimis, & applicare curato, tenet Castrop. *n. 5.*

3. Respondeo igitur secundò in particulari: primò: non solum Capitulis Ecclesiasticis Cathedralium vel collegiatarum, eorumque membris, ut sunt Præpositi, Decani, Canonici, debentur de jure communi, & ex iustitiâ decimæ Ecclesiæ suæ secundum illas portiones, quæ eorum mensis, dignitaribus aut beneficiis sunt applicatae in eorum funda-

fundatione juxta *c. ex parte h. r.* sed & Clericis omnibus aliis verè beneficiatis; hi enim omnes jure proprio spirituali ad se pertinet percipiunt decimas; quia per se & directe competit illis jus ad portionem decimarum suo beneficio correspondentem & assignatam in beneficii fundatione pro eorum sustentatione. Pirh. *cit. n. 8.*

4. Secundò spectato jure communi, præcipuè ac primariò debentur decimæ Ecclesiarum parochialium rectoribus, seu parochis (non tamen solis, etiam post divisionem parochiarum, ut ait Barb. *de off. paroch. c. 28. §. 2. n. 3. & seq.*) ex fructibus prædiorum, quæ intra fines cujusque sita sunt. *c. contingit. c. cum in tua. h. r.* Laym. *l. 4. tr. 6. c. 4. num. 2.* cum communis; cum parochis præcipuè cura & onus spiritualis ministerii incumbat, ad quod ex officio & speciali titulo tenentur. Pirh. *n. 80.* Unde & parochus loci intentionem pro se fundatam in jure habet respectu omnium decimarum intra fines parochiæ suæ existentium contra quemcunque, qui fructus percipit, videlicet dominum prædii, aut Colonum, nisi is jure specialis privilegii, aut consuetudinis præscriptæ se immunem ab his probaverit. *c. à nobis. hoc tit. Abb. ibidem. n. 2.* Pirh. *cit. num. 80.* Barb. *loc. cit. n. 8.* citans Riccium *in pr. p. 4. resol. 294. n. 1.* Item contra quemcunque possessorem juris decimandi etiam Episcopum, utpotè cui in concursu parochi lex non affluit, sed potius resistit, & illud emolumentum decimarum defert parochus præ Episcopo, etsi hic dicatur & sit primus pastor, & omnium parochorum diocesanorum parochus. *C. de Luca de decim. in summa n. 11.* citans seipsum *d. 1. & 18. de decim.* (quamvis tamen etiam, ut ait Lott. *de re benef. l. 1. q. 2. n. 76.* jus illud parochi molliùs procedat respectu Episcopi tanquam ab Episcopo in parochum consecutivè ad animarum curam defluens) Item contra Vicarium curatum perpetuum, (jus enim decimandi sequitur parochiam, etiam curam exercent Vicarii perpetui) cum huic sola congrua debeatur, quòd verum etiam dum cura animarum habitu est penes Capitulum. Lott. *ibid. nu. 73. & seq.* vel etiam penes aliam dignitatem aut beneficiatum. *C. Luca in sum. de decim.* Atque ita, ut non teneatur parochus probare jus decimandi ad se pertinere, sed contrarium asserenti incumbat onus probandi. Laym. Pirh. Barb. *ll. cit.* juxta varias Rotæ decisiones; quamvis Barb. *n. 15.* dicat in regnis Hispaniarum, ubi Ecclesiæ Cathedrales, dignitates & nonnulla alia beneficia fundata sunt super decimas, ideo parochos ibi non posse dici habere intentionem fundatam contra hujusmodi beneficiatos, sed reneantur probare. Addit Barbof. *n. 8.* hanc juris assistentiam suffragari non tantum ipsis parochis, sed & aliis, quos idem ad participandum de decimis admittunt. Similiter, dum parochia incorporata est monasterio, monasterium, quantum ad decimas, censei loco parochi, & tam contra parochianos, quam etiam contra Episcopum & Vicarium curam exercentem fundatam intentionem habere; ait Engels *ad tit. de decimis. num. 5.* juxta decis. Rotæ apud Tamb. *de jure Abb.* Adeoque tunc possunt religiosi curam populi gerentes, & dictas parochias monasterio incorporatas administrantes decimas prædiales & personales exigere, perinde ac parochi & seculares curati. Pirh. *n. 55.* citans Gl. *in c. ex parte. h. r.* & Abb. *in c. suggestum h. r.* Verùm hæc omnia de assistentia juris pro parochis intelligenda ait Lott. *loc. cit. n. 97. &*

P. Leuren. Fori Benef. Pars I.

seq. nisi dicta assistentia reddatur turbida, uti vel maximè fit, ubi limites parochiæ non sunt liquidi; ad quos etiam malè infertur ex limitibus alicujus territorii vel jurisdictionis juxta Host. in c. super eo, de paroch. n. 3. & c. querimoniam. de jurep. num. 2. cujus ratio est, quòd actio ipsa ad decimas hinc qualificatur, ut eatenus debeantur, quatenus petantur intra limites parochiæ. Lott. *loc. cit. n. 101.* Unde neque Episcopo, præterquam respectu quartæ jus defert in hac actione; nisi vel pro decimis suæ Cathedralis, si parochialis ea sit, vel pro decimis positis in territorio nullius parochiæ. Lott. *n. 102. & 103.* sed neque suffragari dictam juris assistentiam parochis absque probata possessione, ad effectum obtinendi mantentionem, utpote quæ ex sola juris assistentia non datur, nisi in jurisdictionalibus; uti nec dandam parochis hanc mantentionem in perceptione decimarum ex sola juris assistentia, quando constat de possessione alterius, aut allegatur & justificatur ex adverso privilegium: secus tamen ubi validitas privilegii in controversiam deducta discutitur, tenet Barbof. *n. 10.* citans plures Rotæ decis. Nihilominus in tantum suffragatur, ut licet aliàs spoliatus ante omnia, seu antequam de causa & titulo possidendi agatur, restitui debeat, spoliatus tamen, etiam dum hic est Ecclesia alia, à parochis super decimis non restituitur, nisi plene de jure suo docuerit, & sic justificet possessionem, vel probando immemoriam, vel profereudo titulum coloratum juxta *c. 2. de restit. spol. in 6.* Laym. *loc. cit. n. 3.* citans Covar. *cit. c. 17. n. 6.* Canif. *de decim. c. 10. n. 7.* Nav. & c. Lott. *l. 1. q. 20. n. 92. & 93.* citans Put. *l. 1. decis. 361.* Egid. *decis. 455.* Addit etiam Lott. *n. 94.* eandem difficultatem subiturum Episcopum, si non tanquam Episcopus, sed nomine alterius, puta, Ecclesiæ unitæ vel aliàs concessæ sibi ageret contra parochialem, propter juris communis resistenciam in *c. ad decimas. de restit. spoliar.* nisi talis Ecclesia unita esset eidem parochialis; in hoc enim casu tota controversia reduceretur ad factum, in statuendis videlicet limitibus parochiæ. Putat tamen Engels *n. 4.* id non procedere nisi in circumstantiis casus, de quo *cit. c. 2.* dum nimirum spoliatus modico tantum tempore fuisset in possessione; ne aliàs detur antea parochis, aliorum jura invadendi, excitandi lites & violentias; sitque juri consonium & regulare, verum etiam dominum non licere violenter possessionem rei suæ apud alium existentem invadere. Sed nec ex *cit. c. 2.* hanc posse à regula aliàs generali deduci exceptionem generalem: spoliatus ante omnia restituendus: nisi ubi spoliato resistit, & spoliatori assitit jus.

3. Tertiò spectato jure communi, quarta pars decimarum parochialium debetur Episcopo ordinario. *c. conquerente. de off. ordinari. c. de quarta. de præscrip. c. cum olim de censu.* Barb. *loc. cit. num. 10.* Laym. *loc. cit. n. 6.* citans Abb. *in c. cum contingat. n. 7.* Canif. *l. 12. Suar. c. 28. n. 9.* facta enim parochianorum divisione, applicatisque prædiorum decimis singulis parochiis, jure proprio reservata Episcopo hæc quarta portio, visa necessaria ad congruentem sustentationem, tanquam superiori Ordinario pastori fidelium; quamvis, dum in plerisque locis Episcopi ex propriis fundationibus aliisque titulis congruentem sustentationem habeant, quarta illa decimarum in pluribus diocesium omnino in consuetudinem abiit, ut ait Laym. *loc. cit.* Possè etiam hanc quartam, ubi adhuc est in usu, recipere augmentum ex consuetudine præscripta, dum id per

S

Episco-

Episcopum probetur, ait Lott. l. 1. q. 20 nu. 88. & seq. quo probato, pro ipso educitur clarum jus reale vel etiam decrementum. Card. in sum. de decim. n. 12. Porro licet super ista quarta Episcopus intentionem fundatam habeat in jure communi, vel saltem de consuetudine (quam tamen sententiam Glossa in cap. conquereute. de off. Ordinar. v. decimationem. volentis hanc quartam episcopo magis deberi ex consuetudine, quam de jure, communiiter damnatam esse dicat Lott. l. c. n. 85. citans Seraphin. decis. 1449. n. 4. & Bertram. ad Gregor. decis. 519. n. 4.) non tamen ipsi probata quasi possessione illi debetur, aut datur manentio. Sed neque quartam illam sibi debitam episcopus exigere potest immediatè à laicis, sed ab ipsis parochis, nempe ex toto cumulo decimarum obvenerunt parochialis ecclesie, Barb. n. 11. citans Abb. in c. quoniam, de decim. num. 2. & in c. cum contingat. n. 7. cum communi. Quod tamen ipsum majoris solum commoditatis gratià respectu episcopi inductum esse, intelligi debere, ait Lott. loc. cit. n. 81. cum non propterea, quod parochus stante divisione parochiarum non teneatur amplius recipere decimam de manu episcopi sicut prius, sed eam sibi proprio jure vendicer, possit etiam idem parochus, prohibente episcopo, illam integrè auferre, & sic episcopus debeat suam quartam ab ipso percipere; siquidem episcopus eodem jure reali cum parochis concurrat ad dictam quartam, ratione conjunctionis & universalis curæ, quam habet in Ecclesiis sibi subiectis. Lott. loc. cit. à n. 82. citans Monet. de decimis. c. 7. nu. 14. Unde etiam episcopum & parochum ad decimas per laicum dimissas, ait, pro sua quota concurrere æqualiter, & tanquam partarios & portionarios ad invicem juxta Hofl. in c. quoniam. h. r. n. 2. Jo. And. & Butr. ibid. & Rotam decis. 520. n. 1. p. 1. recent.

6. Quod hucusque dictum de quarta, idem dicendum de certa specie decimarum, quam episcopus consuevit decimarum nomine percipere, nempe eum eodem jure coequali cum parochis ad illam concurrere (etiam si excedat quartam, in cuius locum videtur subrogata, cum hæc augeri possit secundum dicta) præsumitur enim Episcopus, uti proculdubio potuit, reservasse eam ab initio sibi in constitutione parochialis, censet Lott. loc. cit. à n. 86. qui etiam à n. 77. ostendit, ex eo, quod primitus ante parochiarum divisionem episcopus intentionem fundatam habuerit contra omnes pro consecutione decimarum, ita ut omnes decimæ essent sub ejus manu, nec ad alium pertineret earum distributio, factum esse, ut dein assignatis parochiis non propterea jus illud abdicaverit, sed solum communicaverit, principaliter decimas semper penes se retinendo, citatque pro hoc Innoc. in c. requisivisti. de testam. n. 3. & ait ex Archidiacon. in c. cum contingat. n. 4. in signum hujus rei sibi retinuisse jus novorum fructuum casu incidentium,

7. De cetero casus, in quibus adhuc hodie decimæ integrè immediatè ad episcopum pertinere possunt jure communi sunt sequentes apud Abb. in c. cum contingat. n. 7. Rebuff. q. 7. n. 7. Suar. c. 29. n. 1. quos citat Laym. n. 6. Primus, isque indubitatus, ut ait Laym. si ipsemet episcopus sit immediatus curatus ecclesie suæ Cathedralis, vel alterius parochialis, quam saltem per Vicariū administrat. Secundus, dum prædia intra ejus diocesim nulli parochiæ assignata sunt, decimæ eorum ad mensam episcopi spectant juxta c. quoniam h. r. vel etiam, ut Barbos. num. 14. tanquam ad proprium & im-

mediatum parochum spectare dicuntur. Tertius, si adhuc hodie diocesis aliqua in parochias distincta non est, sed omnis cura immediatè ad episcopum spectat, ita tamen, ut tunc ex decimis Capellanis seu Vicariis suis congruentem sustentationem tribuere teneatur, sicut apud nos solent parochi. Vide de hoc ultimo C. de Luc. in sum. de decimis n. 14. citantem seipsum ibid. d. 11. & seq. qui etiam ait, cit. n. 14. sicut in hoc casu unica dicitur totius diocesis parochialis Ecclesia Cathedralis, & episcopus parochus universalis, ita eandem Episcopum tunc habere assistentiam, quæ facta divisione singulis parochis competit, & ex hac Episcopi participatione Capitulum habere eandem assistentiam, utpote quod cum Episcopo Ecclesia Cathedralis corpus efformat. Denique cellante jure parochi particularis decimandi, utpote cujus sustentationi aliunde satis consultum est, improbam non esse consuetudinem, quæ decimas Episcopo tanquam primo parochi defert, ait C. de Luca in sum. de decim. num. 13. citans se d. 6. 7. 17. de decimis.

8. Quartò Papæ ex omnibus bonis Ecclesiasticis à Clericis omnibus, etiam Episcopis, debent solvi decimæ, dum eas exigit. D. Th. 2. 2. q. 27. a. 4. ad 3. Less. cit. c. 39. nu. 28. Bass. to. 1. v. decima. num. 6. citans Bonac. Fagund. & c. est enim imprimis omnium bonorum Ecclesiasticorum administrator, adeoque dum bonum Ecclesie postulat, potest ex omnibus partem aliquam, pro ut convenientius judicabitur, ad hunc finem applicare, neque attingitur ad unam decimam, sed potest pluries exigere. Dein est etiam supremus princeps in spiritualibus, adeoque non solum ab Ecclesiasticis, sed etiam ab omnibus Christianis potest exigere eam contributionem, quæ necessaria est ad bonum spirituale Ecclesie tuendum; non enim minus potestatis habet Papa in omnes Christianos ad bonum spirituale Ecclesie tuendum, quam sæcularis princeps ad tuendum bonum temporale sui regni, ad quem finem imponere potest tributa. Less. loc. cit. inquit, non tamen solere id facile facere Papam; sed loco decimæ quot annis pendendæ solere ex beneficiis majoribus exigere fructus unius anni pro toto vita tempore, quas annatas vocant.

Quæstio 481. Quid sit circa jus decimandi respectu Ecclesiarum de novo erectarum intra fines parochiæ?

1. Respondeo: attento jure communi jus decimandi, & perceptionem decimarum pertinere ad capellam, quæ assignato ei vero ac proprio parochi intra fines alterius parochiæ erigitur noviter. Barb. cit. §. 2. n. 16. citans Abb. in c. cum contingat. h. r. num. 8. & ibi DD. communiter. Legitimè tamen, hoc est, interveniente præter auctoritatem Episcopi iusta & necessaria causâ, utpote sine qua nequit Episcopus capella noviter erecta deputare certam parochiam, cum præjudicio Ecclesie baptismalis, cujus in hoc consensus est necessarius. Lambert. de jurep. l. 1. q. 4. n. 8. Rebuff. q. 6. n. 9. apud Barb. loc. cit. num. 16. quodque solum voluit textus c. Ecclesia. & c. quicumque 16. q. 1. veterantes construi novas Ecclesias cum præjudicio Ecclesiarum antiquarum, maximè quo ad decimas, ut Barbos. loc. cit. quæ tamen causâ iustâ & necessaria deputacionis novæ parochiæ, reliquæque solemnitates intervenisse præsumuntur, dum de iis non constat Felin.